

Meglátta a sírt: a fehér márvány kőlapon a Mamát, Etust, Jolánt – és önmagát. Körötte jobbról-balról koszorúk, virágok halmai.

És eszébe jutott a tehervonat. Látta magát, ahogy átugrik a sorompón és letérdel a sínek között, két kezét maga elé téve várja az irtózatot, mielőtt minden elsötétedik.

És most ez a fény! A melengető őszi nap, amely a fák sárga lombjain csurgott le, olyan volt, mint egy ünnepélyes gyászzene.

Mennyi idő telhetett el azóta? Mennyi idős lehetek? A márványlapra pillantva meglátta Etus halálának évét: 2004! Rémület hasított a szívébe: százéves vagyok és egyedül, mint egy kivert kutya. Miféle világ az, ami rám vár?

De csak pillanatnyi félelem volt, átsuhant rajta, mint a vers előtti, még szavak nélküli gondolat. És máris felrémlt előtte a nélküle elmúlt idő mélysége: hatalmas, talán behozhatatlan a nem létező dolgok leltára! Ezek most mind rám várnak, felfüggesztve valahol, a Semmiben. Mint az a bizonyos józsefaroni „varázsláda”. (Emlékezett rá, hogy a Mama nevezte így ködbe vesző apja otthon hagyott szerszámosládáját, amit sokáig senkinek nem volt szabad kinyitnia). Kis ideig eltöprengett ezen, még nem foglalkozott azzal, hogyan fogja megtalálni szétört életének darabjait.

Langyos, kora őszi este lett közben, kigyúltak az utcai lámpák. A fák árnyai hosszúra nőttek, torz alakokként borultak a sírokra. Attila kísértette az autók búzában remegő utcára.

Mire a Keleti pályaudvarhoz ért, már érezte az éhséget.

Önkéntelenül üres zsebébe nyúlt, de rögtön vissza is húzta a kezét, mintha égetné valami. Csak most vette észre, hogy a felöltője bal oldalt rongyos, ott, ahol a vonat kereke elkapta. A hosszanti szakadástól szinte szétnyílt a kopott zakó s alóla a véres inge villan elő. Lesújtva ballagott a Fiumei úton, összehúzva magán a ruhát. Körülnézett: a város erre felé alig változott. Csak a levegőben volt valami félelmetes, agresszív lüktetés.

Ügyet se vetett rá senki. Az volt az érzése, akár meztelenül is sétálhatna, vagy a járdán haldokolhatna, észre sem vennék. Az emberek nem néznek egymásra, idegesen loholnak mindenfelé a vadul tülkölő autók között. Mintha menekülnének, vélte Attila, valami készülő nagy baj elől.

Ki akartam lépni a semmibe – és egy új félelmetes lét közepébe zuhantam.

Az aluljáró felé indult. Fuvolaszó ütötte meg a fülét. Már messziről észrevett egy kuporgó, rettentő borostás alakot, kezében a hangszerrel, nyakában cédulával: „Munkánélküli vagyok, segítsenek”. Előtte fém tálcáska, benne néhány pénzdarab. Uramisten, milyen ismerős, gondolta Attila. Meglepődött, mert az illető megszólította: Azt nézed, igazi koldus vagyok-e? Színész vagyok és költő... De látom, testvér, te is a színpadról jössz: nem törölted le magadról a festéket... Valami jó kis horrort játszol, ugye? Idehallom, ahogy korog a gyomrod, éhesen ne menj előadásra! Nesze: egy sajtos hamburgerre jó leszel – papírpénzt nyomott Attila markába, aki szótlánul, kábultan állt ott. Na, jól van, húzz már innét, elállod az utat a pár hülye elől, aki még a zsebébe nyúl egy versért, egy dalért, egy másik emberért – szólta rá végül türelmetlenül a jötevője.

Perc alatt nyelte le Attila a hamburgert és az ötszáz forintból még vissza is kapott valamicskét, persze nem annyit, hogy bármilyen közlekedési eszközre felszállhatott volna.

Azon vette észre magát, hogy már a Ferencvárosban jár, a Gát utcában. Megállt a 3-as számú ház előtt. Szülőházán, a kapu mellett emléktábla, ezen ezt olvasta: „Ebben a házban született József Attila.” Tehát nem felejtették el a nevét! Mégse lehet igaz, amit a koldus költő mondott! A

márvány hideg ragyogása megdobogtatta a szívét. A Semmi tartománya zsugorodni kezdett. Belépett a kapun és majdnem hasra esett a téglá- és malterhalmoktól, amelyek az udvart megtöltötték.

Zárva a kiállítás! – szólt oda a két téglaporos képű, csákánnyal piszmogó munkás közül az egyik – Nem lássa, hogy bontás van?

Lebontják a házat? – csodálkozott Attila, de a csákányos megnyugtatta: csak ideiglenesen, s csak az első emeletet. Mert már összeomlóban a ház.

Ahol József Attila született? – bukott ki önkéntelenül a kérdés Attila száján.

Ki a fene az a József Attila, nézett rá gondterhelten a csákányos. De a másik helyre tette: Nem hallottál József Attiláról, te köcsög? Ja, most, hogy mondod – bámult rá Attila véres ingére amaz – valami író, akit ötvenhat után kivégeztek,..Vagy politikus?

Íme, hát megleltem hazámat – gondolta a költő, csipetnyi öniróniával és elsietett.

A Körút sarkán két pelyhes állú rendőr tartóztatta fel. - Első vérig ment a bunyó, ugye?

Ránézésre is nyolc napon túl gyógyuló, jegyezte meg az egyik, de a másik a személyi igazolványát kérte. Nincs nekem olyan, motyogta Attila. Hát hogy hívják? – vakarta üstökét a rend ifjú őre. - József Attila vagyok, válaszolta ő büszkén, de amaz csak legyintett: felőlem?

Viszont, ha nem tudja igazolni magát, megbilincselve kell előállítanunk, mivel tiltott zónában élethivatásszerűen hajléktalankodik... Mit csinálók? – értetlenkedett a didergő Attila. Így aztán csak a közeli hajléktalan-szállóig kísérték az esti hidegben.

Álmosan pislogó, pizsamás fiatalember nyitott ajtót. Ilyenkor már nincs felvétel – morogta, végigmérve Attilát - nem ismerem magát.

- József Attila vagyok, a költő, akit elütött a vonat.

- Elütötte a vonat? Akkor ne ide jöjjön, ember! – kiáltotta amaz és becsapta az ajtót.

Attila körülnézett. A rendőrök már eltűntek. Egyedül állott a hideg sötétben. S újra az éhség kezdte kínozni. Egy gyorsétterembe tért be. Itt legalább meleg van – gondolta és leült egy asztalhoz, háttal az ételes pultnak. Elbóbiskolt.

Arra eszmélt, hogy egy kéz nehezedik gyengéden a vállára. Szomorú szemű, sötéthajú lány állt felette. – Akar egy húslevest? – kérdezte. A hangja halk volt, mégis mély, szinte titokzatos.

Attila Márta különös, mély zengésű hangját vélte hallani.

- De csak üres lét hozhatok, nincs benne hús, nem baj?

A költő szívét melegség járta át. „Csak ami nincs, annak van bokra” – válaszolt mosolyogva.

A lány leült mellé, miközben ő a híg, forró lét kanalazta. Csak néhány zöldségfoszlány úszkált benne, de az éhségét eloszlatta.

- Különös egy pasas maga. Mit csinált? Verekedett? – a lány nagy, sötét szemével Attila véres ingét nézte – Fáj valamije?

Márta hangja, Flóra szeme – gondolta a költő és szokásához híven, kertelés nélkül kimondta:

- Ha magával lehetnék, semmi se fájna. Könnyedén viselnék mindent.

- Mint egy álruhás királyfi, igaz? – mosolyodott el a lány.

- Szóval tudod, ki vagyok – s már félénken fűzte hozzá – József Attila, a költő.

- Hát persze! - kacagott fel a lány – Én meg Veronika, a felszolgáló.

Bezárta az éttermet, eloltotta a villanyt. Csak az utca fényei világítottak. Szó nélkül ölelték át egymást, majd ledőltek a pult mögötti priccstre. Attila rögtön elaludt a fáradtságtól.

Álmában a lány meztelen, verítékes hátát simogatta és belecsókolt a nyakába. Csak a nyakába

- éppen úgy, ahogy kiskorában a Mamának, amikor az nagy néha maga mellé vette. Aztán Veronika válla fölött meglátta Flórárt belépni az étterembe.

Azonnal, riadtan fölébredt és csendben sírt a sötétben. Mozdulni se mert, nehogy fölébressze

Veronikát. Hallgatta nyugodt, egyenletes lélegzését, miközben a foga a kétségbeeséstől vacogott. Tudta már, hogy ez az új élete se lesz több mint a megcsalás és a megalázás szövődése. Farkasverem a szavak mágusának.

- Tényleg furcsa kis ember vagy te, Attila - mondta reggel Veronika. - Mint egy csecsemő, elcumiztál a nyakamon. Közben azt motyogtad: „Segíts át nemlétemen”... Hozzám beszéltél? Vagy kihez? - Attila nem felelt. – Most el kell menned, napközben nem maradhatsz itt. Este hat után – megjegyezted, nem előbb! - ha már nincs itt a főnök, visszajöhetsz. Kaphatsz megint egy üres levest. A hangjában, amely most nem hasonlított a Mártáéra, csalódás bujkált.

Attila csak bolyong a lázas gyomorként lüktető városban. A szüntelen az okostelefonjaikba panaszkodó járókelők között, akik nem néznek egymásra, fejet lehajtva sietnek tovább. Mintha ott gubbasztana mind, a semmi ágán – gondolja Attila.

A túloldali járdán hirtelen mintha Veronikát pillantaná meg: a lány is, füléhez tartva kis ketyeréjét, gondterhelt szavakat suttog.

- Veronika, várj! – kiáltja fellobbanó reménnyel – Veronika, Márta, Flóra, ti szabad lelkek, itt vagyok!

De a lány, akit utolér, nem Veronika. S a következő sem.

Vágtat tovább, szívében rémülettel, a közömbös, fenyegető sokaságban. Akkor – hirtelen ötlettel - az úttestre rohan. Éppen a szembe jövő autó alá.

Törött testét a felszálló köd fehéren burkolja be a benzingőzös aszfalton.

A szeme most is nyitva. Mintha látná, ahogy a József Attila utca felett kigyúlnak az első csillagok és lassan mind-mind odagyúlnak fűtős feje fölé.